

ANNALES ZBORNÍK
MUSEI SLOVENSKÉHO
NATIONALIS NÁRODNÉHO
SLOVACI MÚZEA

ARCHEOLÓGIA 28
ROČNÍK CXII– 2018

Bratislava 2018

ANNALES MUSEI NATIONALIS SLOVACI
ZBORNÍK SLOVENSKÉHO NÁRODNÉHO MÚZEA

CXII– 2018
ARCHEOLÓGIA 28

Predsedca redakčnej rady/Head of editorial board
PhDr. Juraj Bartík, PhD., Bratislava

Redakčná rada/Editorial Board
Doc. PhDr. Gertrúda Březinová, CSc., Nitra
Mgr. Radoslav Čambal, PhD., Bratislava
PhDr. Beáta Egyházy-Jurovská, Bratislava
PhDr. Zdeněk Farkaš, PhD., Bratislava
Doc. PhDr. Matej Ruttkay, CSc., Nitra
Prof. PhDr. Stanislav Stuchlík, CSc., Opava
Dr. Eric Vrba, Boston

Zostavovateľ/Edited by
PhDr. Vladimír Turčan

Preklad do nemeckého a anglického jazyka/translation into English and German languages:
REELS, s. r. o., Stephanie Staffen a autori

Publikácia je recenzovaná/publication is reviewed

Grafická úprava /Graphic design
Erika Mészárosová

Publikované príspevky sú dostupné na www.archeologickemuzeum.sk
Za jazykovú úpravu príspevkov zodpovedajú autori/the Autors are responsible for their contributions

Tlač/Print:
Ultra Print, s.r.o. Bratislava

Vydalo/Published by: Slovenské národné múzeum-Archeologické múzeum, Bratislava 2018

Náklad/Numbers of the copies: 350 kusov

© Slovenské národné múzeum-Archeologické múzeum/Slovak National Museum-Archaeological Museum 2018

ISBN 978-80-8060-449-3
ISSN 1336-6637

OBSAH - INHALT

- 7 ZDENĚK FARKAŠ: Nálezy eneolitickej medenej industrie zo západnej časti Bratislavы
16 Funde der äneolithischen Kupferindustrie im Westteil von Bratislava
- 21 JURAJ BARTÍK: Pohrebisko zo staršej doby bronzovej v Šoporni
41 Gräberfeld aus der älteren Bronzezeit in Šoporňa
- 47 ALENA ŠEFČÁKOVÁ – MILAN THURZO – RON PINHASI – DAVID REICH: Anthropological and Genomic Analysis of the Burial Site of Únětice Culture at Šoporňa (Galanta district, Slovakia)
71 Antropologická a genómová analýza pohrebiska únětickej kultúry zo Šoporne (okr. Galanta, Slovenská republika)
- 75 PETER BARTA: Radiocarbon Dating of Graves 1/08 and 5/09 from the Únětice Culture Cemetery in Šoporňa (Dist. Galanta, Slovak Republic)
81 Rádiouhlíkové datovanie hrobov 1/08 a 5/09 z pohrebiska únětickej kultúry v Šoporni (okres Galanta, Slovenská republika)
- 83 PAVOL JELÍNEK – JURAJ BARTÍK: Bronzová dýka zo Záhorskej Vsi
88 Bronzedolch aus Záhorská Ves
- 89 DAVID VÍCH: Ojedinélé nálezy doby bronzové z periferních oblastí východných Čech
94 Einzelfunde der Bronzezeit aus Peripheren Gebieten Ostböhmens
- 97 ONDREJ OŽDÁNI: Depot bronzových predmetov z Nitrianskej Blatnice
112 Hort von Bronzegegenständen aus Nitrianska Blatnica
- 115 JURAJ BARTÍK – RADOSLAV ČAMBAL: Pár výzdobných puncov z Pohanskej pri Plaveckom Podhradí
123 Musterpunzenpaar aus Pohanská bei Plavecké Podhradie
- 127 RADOSLAV ČAMBAL: Iron Sword and Bimetallic Gamów type Dagger from Dolné Vestenice
137 Železny meč a bimetallická dýka typu Gamów z Dolných Vesteníc
- 141 EVA KOLNÍKOVÁ – FRANTIŠEK BAKOS – PETER PAUDITŠ: Zdroje kovu v keltských mincovniach na Slovensku
175 Metallquellen in keltischen Münzstätten in der Slowakei
- 197 IGOR BAZOVSKÝ: Antropomorfna plastika z Tvrdošoviec (okr. Nové Zámky)
200 Anthropomorphe Plastik aus Tvrdošovce (bez. Nové Zámky)
- 201 KRISTIAN ELSCHEK: Römische Bauten und das Germanische Fürstenmilieu während der römischen Kaiserzeit im 1. - 3. Jahrhundert nach Chr. nördlich der Mittleren Donau
219 Rímske stavby a germánske kniežacie prostredie počas doby rímskej v 1. - 3. storočí po Kr. severne od stredného Dunaja
- 221 ROBERT MÔC: Príspevok k technológiu výroby meča z Krásnej nad Hornádom
233 Article on the Production Technology of the Sword from Krásna nad Hornádom

- 235 ANDREJ BOTEK – RÓBERT ERDÉLYI – PAVOL PAULINY – BARBORA VACHOVÁ: Poznámky k záverom archeologického výskumu kostola reformovanej cirkvi v Šamoríne
- 241 Bemerkungen zu den Schlussfolgerungen der Archäologischen Grabung der Reformierten Kirche in Šamorín
- 243 MÁRIO BIELICH – ZORA BIELICOVÁ – MICHAL ŠIMKOVIC : Prvá sezóna archeologického výskumu na Plaveckom hrade v Malých Karpatoch
- 255 Die erste Saison der archäologischen Grabung auf der Burg Plavecký hrad in den Kleinen Karpaten
- 257 ZDENĚK FARKAŠ – IGOR CHOMA: Vyobrazenie „pudendum femininum“ v štítovom poli na keramike z hradu Čeklís
- 264 Abbildung „Pupendum Femininum“ im Schildfeld an der Keramik aus der Burg Čeklís
- 267 MAREK BUDAJ: Razidlá a zvyšky falzátorskej dielne z 15. storočia v Brusníku
- 272 Prägestempel und Reste einer Fälscherwerkstatt vom 15. Jahrhundert in Brusník
- KOLOKVIUM
- 275 VLADIMÍR TURČAN: Sedemnáste kolokvium k otázkam rímsko-germánskej archeológie
- 277 Siebzehntes Kolloquium zu den Fragen der Römisch-Germanischen Archäologie
- 279 TOMÁŠ DRAGUN: Vlešťovaná keramika z neskoroantickej pevnosti v Bratislave-Rusovciach
- 284 Burnished Ceramics from the Late Antique Fortlet in Bratislava-Rusovce
- 287 VLADIMÍR TURČAN: Germánsky sídliskový objekt z Dunajskej Lužnej
- 299 Germanisches Siedlungsobjekt aus Dunajská Lužná
- RECENZIA
- 301 Vladimír Turčan: Kristián Elschek: Bratislava-Dúbravka im 1. bis 4. Jahrhundert n. Chr. Germanische Fürstensitz mit römischen Bauten und die germanische Besiedlung
- 303 Skratky časopisov a periodík – Abkürzungen von Zeitschriften und Periodika

SEDEMNASTE KOLOKVIUM K OTÁZKAM RÍMSKO-GERMÁNSKEJ ARCHEOLÓGIE¹

VLADIMÍR TURČAN

Pravidelné medzinárodné kolokvium s ročnou periodicitou, organizované v SNM-Archeologickom múzeu, orientované ťažiskovo na štúdium keramiky doby rímskej, sa tento krát uskutočnilo dňa 14. 12. 2017 za účasti vyše 30 bádateľov. Tematicky bolo rozdelené na dve časti. Prednáška T. Draguna „Foederálna keramika v Gerulate“ s tradičnou prezentáciou materiálu z Bratislavu-Rusoviec bola vlastne jedným z výstupov detailného štúdia tejto špecifickej keramiky autorom.

Ako druhá téma bola zvolená prezentácia archeologického materiálu zo Žitného ostrova, predovšetkým nové sídliskové nálezy z Bratislavu-Podunajských Biskupíc a zo Šamorína. Pre komplexnejší pohľad na hmotnú kultúru Germánov v regióne boli vystavené aj nálezy zo sídliskového objektu v Dunajskej Lužnej a z už predbežne publikovaného sídliska v Moste pri Bratislave (*Turčan 1995, 4-6*). Štyri vyššie uvedené lokality samozrejme nepredstavujú charakteristický prierez osídlením Žitného ostrova v dobe rímskej, ich publikovanie však iste prispeje k lepšiemu poznaniu sídliskovej štruktúry a materiálnej náplne tejto oblasti.

Žitný ostrov je špecifickým stredoeurópskym prírodným celkom, najväčším riečnym ostrovom v Európe, ohrazeným z juhu korytom Dunaja, zo severu ramenom Malý Dunaj a na východe krátkym úsekom Váhu. Vyskytujú sa tu rôzne druhy pôd od černozeme (hlavne západná časť) po lužné pôdy (na východe). Hoci má pomerne malý počet zrážok (590 mm ročne), je vďaka podzemným zásobám bohatý na vodu; niektoré územia boli až do rozsiahlych poľnohospodárskych úprav v novoveku podmáčané (*Turčan 1991, 25-29*). Pôvodné prírodné prostredie vďaka intenzívnej poľnohospodárskej činnosti silne degradovalo.

Obr. 1. Diskusia nad prezentáciou. Zľava: Ján Štrbík, Vladimír Varsik, Vladimír Turčan, Ján Rajtár, Igor Bazovský, Katka Hladíková, Marek Budaj, Milan Horňák.

Abb. 1. Diskussion über der Präsentation. Von links: Ján Štrbík, Vladimír Varsik, Vladimír Turčan, Ján Rajtár, Igor Bazovský, Katka Hladíková, Marek Budaj, Milan Horňák.

¹ Štúdia bola podporovaná Agentúrou na podporu výskumu a vývoja na základe Zmluvy č. APVV-15-0491.

Obr. 2. Neutíchajúci bádatelský záujem. Zľava: Eduard Droberjar, Vladimír Varsik, Mária Novotná, vzadu so zdvihnutou rukou Ján Rajtár.

Obr. 2. Nicht stillwerdende Forschungsinteressen. Von links: Eduard Droberjar, Vladimír Varsik, Mária Novotná, hinten mit erhobener Hand Ján Rajtár.

Z archeologickejho pohľadu bol ostrov dlho považovaný za pomerne riedko osídlený. Vychádzalo sa z predpokladu, že pre prírodné faktory nebol ostrov schopný užiť väčšie množstvo obyvateľstva. Materiálový fond donedávna predstavovali len ojedinelé nálezy (súpisu pozri: *Barta/Willvonseder* 1934, 20, 21; *Krásny* 1985, 20; *Krížek* 1936, 421-423; *Pichlerová/Tomčíková* 2001, 126-129), snáď s výnimkou žiarového pohrebiska v Dunajskej Strede (*Eisner* 1933, 223; *Varsik/Prohászka* 2009, 193-202). Nekropolu však nemožno automaticky považovať za priamy doklad osídlenia. Svojho času publikoval F. Krížek názor, že Žitný ostrov bol súčasťou Impéria, t. j. že hranice Rímskej ríše prebiehali po dnešnom Malom Dunaji, ktorý mal byť pôvodne dominantnejší, nie po súčasnom hlavnom toku (*Krížek* 1936, 420 a ď.; 1959, 53). Skutočne, k zmenám hydrologických pomerov tu dochádzalo ešte v stredoveku, avšak mali skôr lokálny charakter (*Sedlák* 1976, 277, 278).

Koncepciu o riedkom osídlení Žitného ostrova v dobe rímskej treba však po výskumoch z posledných rokov prehodnotiť, ako ukázala aj prezentácia nálezov na predmetnom kolokviu. Počet známych lokalít, doložených nielen zbermi, ale aj veľkoplošnejšími výskumami zreteľne vzrástol. Na východe ostrova je to sídlisko vo Veľkom Mederi (*Varsik* 2003, 153-196; 2008, 293-306; *Varsik/Prohászka* 2009, 188-191), na opačnej strane v Moste pri Bratislave (*Turčan* 1995, 4, -6) a na kolokviu predstavené sídliská v Šamoríne a v Bratislave-Podunajských Biskupiciach. K súpisu treba zaradiť aj unikátny depot z Dunajskej Lužnej (*Bazovský* 2010) ale aj nové zberové nálezy (*Iván/Ölvecký* 2015, 297-315), ako tiež objav dočasného rímskeho tábora v Hviezdoslavove (*Rajtár* 2014, 121, 122), ktorý naznačuje, že Žitný ostrov nebol súčasťou impéria, ale operačným priestorom legií.

Organizátori kolokvia privítali účasť dvoch súkromných archeologickejch spoločností, konkrétnie Via Magna s prezentáciou výskumu v Bratislave-Podunajských Biskupiciach a Acanta Archeology, ktorej pracovníci predstavili výsledky výskumu v Šamoríne. Žiaľ, dohodnuté príspevky neboli dodané. Redakcia ročenky Archeológia je však k spolupráci v tomto smere nadálej otvorená.

SIEBZEHNTES KOLLOQUIUM ZU DEN FRAGEN DER RÖMISCH-GERMANISCHEN ARCHÄOLOGIE

VLADIMÍR TURČAN

Das regelmäßige internationale Kolloquium mit jährlicher Periodizität, das im SNM-Archäologischen Museum organisiert wird, und das schwerpunktmäßig auf das Keramikstudium der römischen Kaiserzeit orientiert ist, fand diesmal am 14. 12. 2018 unter der Teilnahme von über 30 Forschern statt. Thematisch wurde das Kolloquium zweigeteilt. Der Vortrag von T. Dragun „Föderatenkeramik in Gerulata“ mit traditioneller Präsentation des Keramikmaterials aus Bratislava-Rusovce war eigentlich einer von den Ausgängen des detaillierten Studiums dieser spezifischen Keramik durch den Autor.

Als zweites Thema wurde die Präsentation vom archäologischen Material der Schuttinsel gewählt, vor allem die neuen Siedlungsfunde aus Bratislava-Podunajské Biskupice und Šamorín. Für einen mehr komplexen Blick auf die materielle Kultur der Germanen in der Region wurden auch die Funde von einem Siedlungsobjekt in Dunajská Lužná und der schon vorläufig publizierten Siedlung in Most bei Bratislava vorgelegt (*Turčan 1995, 4-6*). Die vier höher angeführten Fundstellen stellen selbstverständlich nicht den charakteristischen Querschnitt durch die Besiedlung der Schuttinsel während der römischen Kaiserzeit vor, ihre Publizierung wird aber sicher zur besseren Kenntnis über die Siedlungsstruktur und den Materialinhalt dieses Gebiets beitragen.

Die Schuttinsel ist ein spezifischer mitteleuropäischer Naturkomplex, die größte Flussinsel in Europa. Sie ist im Süden durch das Flussbett der Donau, vom Norden dem Flussarm der Kleinen Donau und im Osten durch einen kurzen Abschnitt des Waagflusses begrenzt. Es kommen hier verschiedene Bodenarten von der Schwarzerde (hauptsächlich Westteil) bis zur Auenwalderde (im Osten) vor. Obwohl die Schuttinsel eine kleine Menge von Niederschlägen hat (590 mm jährlich), waren Dank reichen unterirdischen Wasserreservoirs einige Gebiete bis zu den ausgedehnten landwirtschaftlichen Regulierungen versumpft (*Turčan 1991, 25-29*). Das ursprüngliche naturbelassene Milieu degradierte hier stark Dank der intensiven landwirtschaftlichen Tätigkeit.

Vom archäologischen Blickpunkt war die Insel lange für relativ wenig besiedelt gehalten. Man ging von der Voraussetzung aus, dass wegen den Naturfaktoren die Insel nicht fähig war eine größere Bevölkerungsmenge zu ernähren. Den Materialfond stellten bis vor kurzem nur Einzelfunde dar (siehe Verzeichnisse: *Barta/Willvonseder 1934, 20, 21; Krásny 1985, 20; Křížek 1936, 421-423; Pichlerová/Tomčíková 2001, 126-129*), vielleicht nur mit der Ausnahme des Gräberfelds von Dunajská Streda (*Eisner 1933, 223; Varsík/Prohászka 2009, 193-202*). Die Nekropole kann man aber nicht automatisch für einen Besiedlungsbeleg halten. Seinerseits publizierte F. Křížek die Ansicht, dass die Schuttinsel Bestandteil des römischen Imperiums war, das bedeutet das die Grenzen des Römischen Reiches an der Kleinen Donau verliefen, die ursprünglich dominanter sein sollte, und nicht am Donauhauptstrom (*Křížek 1936, 420 a d; 1959, 53*). Wirklich, zu Änderungen der hydrologischen Verhältnisse kam es hier noch im Mittelalter, aber diese hatten eher einen lokalen Charakter (*Sedláček 1976, 277, 278*).

Die Konzeption über die schütttere Besiedlung der Schuttinsel während der römischen Kaiserzeit muss man aber nach den Grabungen der letzten Jahre umwerten, wie auch die Präsentation der Funde während des gegenständlichen Symposiums zeigte. Die Anzahl der bekannten Fundstellen, die nicht nur durch Begehungen aber auch ausgedehntere Grabungen belegt sind, erhöhte sich markant. Im Osten der Insel ist das die Siedlung von Veľký Meder (*Varsík 2003, 153-196; 2008, 293-306; Varsík/Prohászka 2009, 188-191*), auf umgekehrter Seite die Siedlung von Most bei Bratislava (*Turčan 1995, 4, -6*) und die während des Kolloquiums vorgestellten Siedlungen von Šamorín und Bratislava-Podunajské Biskupice. Zum Verzeichnis muss man auch den unikalen Hort aus Dunajská Lužná einordnen (*Bazovský 2010*), aber auch neue Funde von Begehungen (*Iván/Ölvecký 2015, 297-315*) wie auch die Entdeckung des Feldlagers von Hviezdoslavovo (*Rajtár 2014, 121, 122*), der andeutet, dass die Schuttinsel nicht Bestandteil des Imperiums sondern des Operationsraums der römischen Einheiten war.

Die Organisatoren des Kolloquiums begrüßten die Teilnahme von zwei privaten Archäologiegesellschaften, konkret Via Magna mit der Präsentation der Grabung von Bratislava-Podunajské Biskupice und Acanta Archaeology, deren Mitarbeiter die Ergebnisse der Grabung von Šamorín vorlegten. Leider wurden die vereinbarten Beiträge nicht geliefert, die Redaktion des Sammelbandes Archeológia ist aber zur Zusammenarbeit in dieser Richtung weiterhin offen.

LITERATÚRA

- Bazovský 2010 – I. Bazovský: Depot z doby rímskej v Dunajskej Lužnej. In: J. Beljak/G. Březinová/V. Varsik (ed.): Archeológia barbarov 2009. Hospodárstvo Germánov. Sídliskové a ekonomicke štruktúry od neskorej doby laténskej po včasné stredovek. Nitra 2010, 13-32.
- Barta/Willvonseder 1934 – F. J. Barta/ K. Willvonseder: Zur ur- und frühgesichtlichen Besiedlung der Grossen Schütt. Sudeta 10, 1934, 1-22.
- Břízová/Pišút/Uherčíková 2007 – E. Břízová/P. Pišút/E. Uherčíková: Rekonstrukce vývoje lesní vegetace na Žitném ostrově na základe pylové analýzy. In: E. Križanová/K. Ujházy (zost.): Dynamika, stabilita a diverzita lesných ekosystémov. Zvolen 2007, 209-215.
- Eisner 1933 – J. Eisner: Slovensko v pravčku. Bratislava 1933.
- Iván/Ölvecký 2015 – R. Iván/R. Ölvecký: New Germanic settlement finds in the Western part of the Great Rye Island. In: Sz. Biró/A. Molnár (Hrsg.): Ländliche Siedlungen der römischen Kaiserzeit im mittleren Donauraum. Győr 2015, 297-315.
- Krásny 1991 – A. Krásny: Praveké a včasnostredoveké osídlenie okresu Dunajská Streda vo svetle archeologických nálezov. In: Žitnoostrovské múzeum. Spravodaj múzea 9, 1985, 16-32.
- Křížek 1936 – F. Křížek: Limes romanus na Žitném ostrově. Bratislava 10, 1936, 418-432.
- Křížek 1959 – F. Křížek: Das Problem der römischen Grenzen am nordpannonischen Limes. In: Limes Romanus Konferenz Nitra. Bratislava 1959, 49-61.
- Pichlerová/Tomčíková 2001 – M. Pichlerová/K. Tomčíková: Archeologické nálezy zo Žitného ostrova. Zbierka Anthala Khína. Zbor. SNM. 95, Arch. 11, 111-134.
- Rajtár 2014 – J. Rajtár: Stlp Marca Aurelia a archeologické doklady o rímskych výpravách proti Kvádom. In: V. Turčan (zost.): Stlp Marca Aurelia a stedné Podunajsko. Štúdie. Zbor. SNM. Arch. Supplementum 8. Bratislava 2014, 107-140.
- Sedlák 1976 – V. Sedlák: Podiel zemepisného prostredia na vývoji osídlenia bývalej Bratislavskej župy. Zbor. SNM. 70, Hist. 16, 275-283.
- Turčan 1991 – V. Turčan: Prírodné podmienky osídlenia Žitného ostrova vo včasnej dobe dejinnej. Štud. Zvesti AÚ SAV 27, 1991, 25-29.
- Turčan 1995 – V. Turčan: Most pri Bratislave. In M. Ruttkay (zost.): Archeológia a ropa. Nitra 1995, 4-6.
- Varsik 2003 – V. Varsik: Veľký Meder und Bratislava-Trnávka: zwei germanische Siedlungen im Vorfeld des pannonischen Limes (Befunde und Chronologie: eine Übersicht). In: Stadt und Landschaft in der Antike. Anodos – Supplementum 3. Trnava 2003, s. 153-196.
- Varsik 2008 – V. Varsik: Nálezové súbory z germánskych sídlisk sprevádzané severovskou terrou sigillatou. Veľký Meder, objekt 106. Zbor. SNM. 102, Arch. 18, 2008, 293-306.
- Varsik/Prohászka 2009 – V. Varsik/P. Prohászka: Nové poznatky o osídlení Veľkého Žitného ostrova v dobe rímskej. In: M. Karwowski/E. Droberjar (eds.): Archeologia Barbarzyńców 2008: powiązania i kontakty w świecie barbarzyńskim. Materiały z IV Protohistorycznej Konferencji Sanok, 13-17 października 2008. Rzeszów 2009, 187-210.

SKRATKY ČASOPISOV A PERIODÍK ABKÜRZUNGEN VON ZEITSCHRIFTEN UND PERIODIKA

- Acta Arch. Acad. Scien. Hungaricae = Acta Archaeologica Academiae Scientiarum Hungaricae. Budapest
Acta Mus. Napocensis = Acta Musei Napocensis. Cluj
Acta Praehist. et Arch. = Acta Praehistorica et Archeologica. Berlin
AlbaReg = Alba Regia. Annales musei Stephani Regis. Székesfehérvár
Altschlesien = Altschlesien. Mitteilungen des Schlesischen Altertumsvereins. Breslau
AnnNMWien = Annalen des Naturhistorischen Museums in Wien. Wien
Anodos = Anodos. Studies of the ancient World. Trnava.
ANTAEUS = ANTAEUS. Mitteilungen des Archäologischen Instituts der Ungarischen Akademie der Wissenschaften. Budapest
AMAF = Archaeologia Medii Aevi Finlandiae. Turku
Arh. Vestnik = Arheološki Vestnik. Ljubljana
Arch. Österreichs = Archäologie Österreichs. Wien
Arch. Ért. = Archaeologiai Értesítő. Budapest
Arch. Austriaca = Archaeologia Austriaca. Beiträge zur Paläoanthropologie, Ur- und Frühgeschichte Österreichs. Wien
Arch. Hist. = Archaeologia Historica. Brno
Arch. Korrbł. = Archäologisches Korrespondenzblatt. Urgeschichte, Römerzeit, Frühmittelalter. Mainz am Rhein
Arch. Rozhledy = Archeologické Rozhledy. Praha
Arch. Střední Čechy = Archeologie ve středních Čechách. Praha
ARS = ARS. Bratislava
ASM = Archeologické studijní materiály. Praha
AVANS = Archeologické výskumy a nálezy na Slovensku. Nitra
AZČ = Archeologie západních Čech. Plzeň
Balneol. Sprav. = Balneologický spravodajca. Piešťany
BAR. = British Archaeological reports. Oxford
Ber. RGK = Bericht der Römisch-Germanischen Kommission. Frankfurt am Mainz
BpR = Budapesti Regisegei. Budapest
Carnuntum Jahrb. = Carnuntum Jahrbuch. Wien
Commun. Arch. Hungariae = Communnications Archaeologicae Hungariae. Budapest
Časopis Moravského Mus. = Časopis Moravského Musea v Brně. Brno
Denarius = Denarius. Bratislava
Études celtiques = Études celtiques. Paris
Eurasia Antiqua = Eurasia Antiqua: Zeitschrift fuer die Archaologie Eurasiens. Mainz
FasArchHist = Fasciculi Archaeologiae Historicae. Warszawa
Folia Arch. = Folia Archaeologica. Annales Musei Nationalis Hungarici. Budapest
Fol. Num. = Folia Numismatica. Brno
FStud = Frühmittelalterliche Studien. Berlin – New York
Fundber. Österreich = Fundberichte aus Österreich. Wien
Germania = Germania. Anzeiger der Römisch-Germanischen Kommission des Deutschen Archäologischen Instituts. Frankfurt am Mainz
Godišnjak Sarajevo = Godišnjak. Centar za balkanološka ispitivanja Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine. Sarajevo
Hist. Čas. = Historický časopis. Bratislava
Hist. Zbor. MS = Historický zborník Matice Slovenskej. Martin
Chrudimský vlastivědný sborník = Chrudimský vlastivědný sborník. Chrudim
Jahrb. RGZM = Jahrbuch des Römisch-Germanischen Zentralmuseums. Mainz
Koroze a ochrana materiálu = Koroze a ochrana materiálu. Bulletin AKI. Praha
Krásy Slov. = Krásy Slovenska. Bratislava
Mat. i Spraw. = Materiały i Sprawozdania Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego. Rzeszów

Mitt. Arch. Inst. Ungar. Akad. = Mitteilungen des Archäologischen Instituts der Ungarischen Akademie der Wissenschaften. Budapest

Mitt. Österr. Num. Ges. = Mitteilungen der Österreichischen Numismatischen Gesellschaft. Wien

Monument revue = Monument revue. Časopis na propagáciu vedeckého poznávania pamiatkového fondu Slovenska. Bratislava

Monumentorum tutela = Monumentorum tutela – Ochrana pamiatok. Bratislava

Musaica Archeologica = Musaica Archeologica. Bratislava

Národná osveta = Národná osveta. Mesačník pre rozvoj miestnej kultúry a záujmovej tvorivosti. Bratislava

NKBud = Numizmatikai Közlöny. Budapest

Num. Časopis = Numizmatický časopis. Praha

Num. Listy = Numismatické listy Numismatickej společnosti Československé v Praze. Praha

NumSb = Numismatický sborník. Praha

NumZ = Numismatische Zeitschrift. Wien

Paleobiology = Paleobiology. Cambridge

Pam. Arch. = Památky Archeologické. Praha

Pam. Múz. = Pamiatky a múzeá. Revue pre kultúrne dedičstvo. Bratislava

Pam. Prír. = Pamiatky a príroda. Metodicko-odborný a informačný časopis. Bratislava

PBF = Prähistorische Bronzefunde. München/Stuttgart

Praehist. = Praehistorica. Praha

Prähist. Zeitschr. = Praehistorische Zeitschrift. Berlin

Pravěk N. Ř. = Pravěk. Nová Řada. Sborník příspěvků moravských a slezských archeologů. Brno

Röm.-Germ. Forsch. = Römisch-Germanische Forschungen. Darmstadt

Sbor. MSS = Sborník Muzeálnej slovenskej spoločnosti. Martin

Sborník Národ. Mus. Praha = Sborník Národního musea v Praze. Praha

Sborník Prací Fil. Fak. Brno = Sborník prací Filosofické fakulty brněnské university. Brno

Situla = Situla. Razprave Narodnega Muzeja v Ljubljani. Ljubljana

Slov. Arch. = Slovenská archeológia. Časopis Archeologického ústavu Slovenskej akadémie vied v Nitre. Nitra

Slov. Num. = Slovenská numizmatika. Nitra.

Slovácko = Slovácko. Národopisný sborník pro Moravskoslezské pomezí. Uherské Hradiště

Stud. Arch. Ústavu ČSAV = Studie Archeologického Ústavu ČSAV. Brno

Studio Arch. slov. mediavalia = Studio archeologia Slovaca medievalia. Bratislava

Studio Hercynia = Studio Hercynia. Journal of the Institute of Classical Archaeology. Praha

Studio Historica Nitriensia = Studio Historica Nitriensia. Nitra

Sudeta = Sudeta. Zeitschrift für Vor- und Frühgeschichte. Reichenberg

Svet Vedy = Svet vedy. Populárno-vedecký mesačník. Bratislava

Štud. Zvesti AÚ SAV = Študijné zvesti Archeologického ústavu Slovenskej Akadémie vied. Nitra

UPA = Universitätsforschungen zur Prähistorischen Archäologie. Bonn

Vjesnik Arh. Muz. Zagreb = Vjesnik Arheološkog Muzeja u Zagrebu. Zagreb

Vlast. Čas. = Vlastivedný časopis. Revue kultúrneho dedičstva Slovenska. Bratislava

VPS = Vznik a počiatky Slovanů. Praha

VZP = Vlastivedný zborník Považia. Martin

Wiener Prähist. Zeitschr. = Wiener Prähistorische Zeitschrift. Wien

Zalai Múz. = Zalai Múzeum. Zalaegerszeg

Zbor. SNM. Arch. = Zborník Slovenského národného múzea. Archeológia. Bratislava

Zbor. SNM. Hist. = Zborník Slovenského národného múzea. História. Bratislava

ZČSSA = Zprávy Československé společnosti archeologické při Československé akademii věd. Praha